

FONTOS TUDNIVALÓK A JÖVEDÉKI TERMÉKEKKEL KERESKEDELMI TEVÉKENYSÉGET FOLYTATÓ GAZDÁLKODÓK RÉSZÉRE AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG EURÓPAI UNIÓBÓL TÖRTÉNŐ KILÉPÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

1. Bevezetés

Az Egyesült Királyság 2017. március 29-én az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikkének megfelelően bejelentette az Európai Unióból (a továbbiakban: EU) való kilépésre vonatkozó szándékát.

1.1. Az Egyesült Királyság EU-ból történő kilépése megállapodással

Amennyiben mind az EU, mind az Egyesült Királyság részéről törvénybe iktatják a kilépési megállapodást, akkor átmeneti fázissal történhetne a kilépés. Az átmeneti időszak – amely alapesetben 2020. december 31-ig tartana – a tervezet szerint legfeljebb egy alkalommal meghosszabbítható lenne, legfeljebb 2 évvel, erre vonatkozóan 2020. július 1-je előtt kellene döntést hozni.

1.2. Az Egyesült Királyság EU-ból történő kilépése megállapodás nélkül

Megállapodás hiányában 2019. március 30-án közép-európai idő szerint 00:00 órától (a továbbiakban: a kilépés időpontja) az elsődleges és másodlagos uniós jogszabályok nem alkalmazhatók többé az Egyesült Királyságra. Az Egyesült Királyság ezt követően vámjogi szempontból „harmadik országnak” (EU-n kívüli országnak) fog minősülni.

A szűk időhatárra tekintettel, gazdálkodói oldalról indokolt a felkészülés az Egyesült Királyság megállapodás nélküli európai uniós kiválásának lehetőségére.

A megállapodás nélküli kilépés időpontjától a jövedéki adóra vonatkozó EU-s jogszabályok már nem vonatkoznak az Egyesült Királyságra. A fent említett időponttól kezdve az Egyesült Királyságot úgy kell kezelni, mint EU-n kívüli országot, és a „harmadik országra” vonatkozó jövedéki jogszabályokat kell estében alkalmazni. Továbbá, megszűnik az Egyesült Királyság hozzáférése az EU jövedéki adóval kapcsolatos informatikai rendszereihez, mint a Jövedéki Adatcsere (SEED) Rendszer, vagy a Jövedéki Árumozgás és Ellenőrző (EMCS) Rendszer.

2. Az Egyesült Királyság megállapodás nélküli kilépésének következményei jövedéki szempontból

2.1. Alapelvek

Az EU területére az Egyesült Királyságból érkező vagy az EU területéről az Egyesült Királyságba feladott vagy fuvarozott áruk szállítását a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló, 2008. december 16-i 2008/118/EK tanácsi irányelvnek megfelelően jövedéki termék behozatalaként, vagy kiviteleként fogják kezelni. Írország és az Európai Unió többi része között az Egyesült Királyság területén keresztül áthaladó tranzit szállítmányokra is további vámalkiságok vonatkoznak, amelyekre vonatkozó részletes információk a vámszakmai tájékoztatásokban érhetők el.

2.2. Az EMCS rendszer

A Jövedéki Árumozgás és Ellenőrzési Rendszer (a továbbiakban: EMCS) önmagában már nem lesz alkalmazható a jövedéki termékeknek az EU-ból az Egyesült Királyságba jövedéki adófelfüggesztéssel történő szállítására, hanem ezeket a szállításokat exportként fogják kezelni, amely esetében a jövedéki felügyelet az EU-ból történő kilépés helyén megszűnik. A jövedéki termékeknek az Egyesült Királyságba történő szállításához tehát kiviteli vám-árunyilatkozatra, valamint export rendeltetésű e-TKO-ra lesz szükség. A jövedéki termékeknek az Egyesült Királyságból az EU-ba történő szállítása tekintetében a vámalakiságoknak teljesülniük kell az EMCS rendszer keretén belül történő szállítás megkezdése előtt.

2.3. Vámalakiságok

Amennyiben, továbbra is folytatni kívánják jövedéki termék szállítását az Egyesült Királyságba, vagy ilyen termék fogadását az Egyesült Királyságból meg kell ismerkedniük a vámalakiságokkal, és fel kell készülniük arra, hogy EORI számot igényeljenek, amennyiben még nem rendelkeznek azzal. Az igénylés benyújtható a 2019. március 30-i kilépés előtt is.

Egyesült Királyságból importált jövedéki termék adófelfüggesztési eljárás keretében történő feladása az EU területén belül kizárólag bejegyzett feladói engedély birtokában lehetséges majd.

Amennyiben adózott jövedéki termék szállítását kívánják végezni az Egyesült Királyságba, vagy ilyen termék fogadását tervezik az Egyesült Királyságból, akkor ehhez export és import tevékenységre szóló jövedéki engedély szükséges majd.

3. **Folyamatban lévő szállítmányok kezelése**

„Folyamatban lévő szállítmányoknak” azokat az Unión belüli, határokon átnyúló jövedéki árumozgásokat tekintjük, amelyek az Egyesült Királyság EU-ból történő kilépése előtt kezdődtek, és annak időpontjáig nem zárultak le.

3.1. A változások a kilépés időpontját (2019. március 30. 00:00) követően:

- Az Egyesült Királyság által kiadott engedélyek és határozatok nem érvényesek többé az EU 27 tagállamának egyikében sem. Következésképpen, az Egyesült Királyság területén működő engedélyes által, az EU-ból történt kilépés időpontja előtt kiállított e-TKO, EKO, vagy üzemszüneti okmány nem fogadható el hiteles bizonyítékként a szállítmány közösségi áru helyzetének igazolására.
- Megszűnik az elektronikus üzenetforgalom – így az EMCS üzenetcsere is – az Egyesült Királyság és EU 27 tagállama közt.
- Nem indulhat új, EU-n belüli jövedéki árumozgás az Egyesült Királyságba, sem az Egyesült Királyságból, vagyis ilyen jellegű szállítmányokhoz nem állítható ki új e-TKO (kizárólag a 2. pontban foglaltak szerint), vagy EKO.
- Valamennyi folyamatban lévő jövedéki szállítmányt, amely az Egyesült Királyságból érkezik, vagy az Egyesült Királyságba irányul, harmadik országból érkező vagy harmadik országba irányuló szállítmánynak kell tekinteni, minden ezzel járó vámjogi következménnyel (pld. nem uniós áru helyzet, vám eljárások alkalmazása, jövedéki adóigény keletkezése, vagy áruk lefoglalása nem teljesítés esetén).

Javasoljuk, hogy ha fennáll a kockázata, hogy a szállítás nem teljesül a 2019. március 30-án 00 óra 00 percig, (sem adófelfüggesztési eljárásban, sem adózottan) ne indítsanak jövedéki szállítmányt az Egyesült Királyságba, valamint ne kezdeményezzék jövedéki szállítmány indítását az Egyesült Királyságból.

Felhívjuk figyelmüket, hogy amennyiben a jövedéki termékek fenti időpont előtt megérkeznek a rendeltetési helyükre és az átvétel jogszabályi feltételei fennállnak, akkor a Címzett gazdálkodók a lehető legrövidebb időn belül igazolják le az átvételi elismervényt, vagy az EKO 3. példányát annak biztosítása érdekében, hogy a szállítmány még az Egyesült Királyság EU-ból történő kilépése előtt lezárulhasson. Ahogy az alábbiakban leírtakból látható, a kilépés időpontja után még lezáratlan árumozgások kezelése jelentős adminisztratív terhet jelent majd minden érintett fél részére.

Azoknak a gazdálkodóknak, akik olyan az Egyesült Királyságból vagy az Egyesült Királyságba történő jövedéki árumozgásban érintettek, amelyeknél fennáll a lehetősége annak, hogy a szállítások nem záródnak le a kilépés időpontjáig, további intézkedéseket kell meghozniuk (pl. kapcsolatfelvétel exportőrökkel vagy importőrökkel), tekintettel az Egyesült Királyság és Magyarország közötti távolságra.

3.2. Jövedéki termékek adófelfüggesztési eljárás keretén belüli szállítása

Az átvételi elismervények elektronikus úton történő cseréje, továbbá az üzemszüneti okmányok kölcsönös és automatikus elfogadása megszűnik az Egyesült Királyság és Magyarország között.

3.2.1. Magyarországról az Egyesült Királyságba történő árumozgás

Amennyiben a szállítmány Magyarországról indult az Egyesült Királyságba e-TKO fedezete mellett, de a kilépés időpontjában a szállítóeszköz még az EU területén belül tartózkodik, akkor a szállítmánynak már nincs érvényes Címzettje. A magyar Feladó az alábbi lehetőségek közül választhat:

- rendeltetési hely módosítással (IE813 üzenet) visszairányítja magához a szállítmányt,
vagy
- a rendeltetési hely módosításban (IE813 üzenet) olyan új Címzettet ad meg az EU 27 tagállamának valamelyikében, aki jogosult a termék fogadására,
vagy
- amennyiben a szállítmány folytatja az útját az Egyesült Királyságba, export irányú rendeltetési hely módosítást (IE813 üzenet) nyújt be (a rendeltetési hely módosításról az eredeti brit Címzett és a brit hatóság már nem kap értesítést) és;
• ezt követően le kell folytatni a kiviteli (export) eljárást és;
• végül a kiviteli vámhivatal lezárja az EMCS szállítmányt a kiléptetés igazolásával.

Amennyiben a szállítmány Magyarországról indult az Egyesült Királyságba e-TKO fedezete mellett, de a kilépés időpontjában a szállítóeszköz már az Egyesült Királyság területén van:

- a magyar Feladó – figyelemmel a Jöt. 61. §-ában leírtakra – kezdeményezi a manuális lezárást – az átvételt igazoló – alternatív bizonyíték benyújtásával, amely alapján a feladás helye szerint illetékes adó- és vámigazgatóság elvégzi a manuális lezárást.

Alternatív bizonyítékként az alábbi okmányok, vagy ezek kombinációi fogadhatók el:

- fuvarlevél;
- a jövedéki termék kivitelét igazoló irat, amelyet olyan gazdálkodó írt alá vagy hitelesített, aki kivitte a jövedéki terméket az EU vámterületéről;
- olyan irat, amelyben egy tagállam vagy egy harmadik ország vámhatósága igazolja a kiszállítást az adott tagállamban vagy országban az igazolásra vonatkozó szabályok és eljárások szerint;
- gazdálkodók által hajók, légi járművek vagy tengeri létesítmények áruellátásáról vezetett nyilvántartások;
- egyéb alternatív bizonyítékok, melynek elfogadását a magyar hatóság mérlegelheti.

Felhívom figyelmüket, hogy az állami adó- és vámigazgatóság kezdeményezheti az alternatív bizonyítékok hitelességének vizsgálatát, megerősítését, amely akár a szállítmány hosszan elhúzódó lezárását is jelentheti. A manuális lezárás elvégzéséig a magyar Feladó által nyújtott szállítási biztosíték felszabadítása nem történhet meg. Továbbá, manuális lezárás esetén a szállítási biztosíték felszabadítása nem automatikusan, hanem szintén manuálisan történik az engedélyező adó- és vámigazgatóság által.

Az Egyesült Királyságba vagy az Egyesült Királyságból történő jövedéki árumozgás adatait tartalmazó üzemszüneti okmányok adatai, amelyek nem kerültek rögzítésre az EMCS rendszerben a kilépés időpontjáig nem érvényesek többé a magyar, vagy más tagállam EMCS alkalmazásában. Ez a kivételes eset azt okozhatja, hogy a szállítmány részben vagy teljesen az EMCS rendszeren kívül marad.

3.2.2. Egyesült Királyságból Magyarországra történő árumozgás

Az Egyesült Királyságból adófelfüggesztési eljárásban indult szállítmányok esetén, ha a kilépés időpontjában még az Egyesült Királyság területén van a szállítmány, az nem vehető át a normál módon, a jövedéki termékekre az EU-s vámjogszabályok vonatkoznak. Az adóraktárak részére feladott jövedéki termék az EU vámterületére érkezése pillanatában átmeneti megőrzés alá kerül, melyből vám eljárás indításával kerülhet ki.

- Alapesetben lehetőség nyílik majd a vám eljárás helyszínén vámjogi értelemben szabad forgalomba bocsátani az árut a jövedéki és az általános forgalmi adó megfizetésének felfüggesztésével. Amennyiben a magyar Címzett rendelkezik bejegyzett feladói engedéllyel, akkor jogosult a szabad forgalomba bocsátott jövedéki terméket adófelfüggesztéssel adóraktárba szállítani.
- Másik lehetőség a külső árutovábbítási eljárás indítása, melynek keretében az áru a jövedéki adóraktárig vámbiztosíték fedezete mellett kerül elszállításra és a vámjogi szabad forgalomba bocsátásra majd csak az adóraktárban kerül sor. A rendeltetési hely szerinti megyei adó- és vámigazgatóság, miután a szállítmány megérkezett és a vámjogi szabadforgalomba bocsátás megtörtént, „megállítást” rögzít az érintett e-TKO vonatkozásában, így zárja le a nyitott tételt az EMCS rendszerben. (A megállításról a magyar Címzett értesítést kap IE807 üzenet formájában, de az Egyesült Királyság illetékes hatóság, és a Feladó már nem.)
- A bejegyzett/eseti bejegyzett kereskedők részére feladott szállítmányok nem folytathatják útjukat az EU területére, azok sorsáról a feladó az Egyesült Királyság szabályai szerint dönthet majd.

Az Egyesült Királyságból adófelfüggesztési eljárásban indult szállítmányok esetén, ha a kilépés időpontjában már az EU területén van a szállítmány, akkor

- a normál átvételi elismervény (IE818M üzenet) benyújtása lehetséges (az érvényesített átvételi elismervényt a Feladó és az Egyesült Királyság illetékes hatóság már nem kapja meg).

3.2.3. Egyesült Királyságon keresztül történő árumozgás

Amennyiben az adófelfüggesztési eljárásban indított szállítmány az Egyesült Királyságon keresztül halad át (pld. Írországból Magyarországra), és a kilépés időpontjában az EU területén található, akkor a szállítmány kezelése nem változik.

Amennyiben adófelfüggesztési eljárásban indított szállítmány az Egyesült Királyságon keresztül halad át (pld. Írországból Magyarországra, vagy Magyarországról Írországba), és a kilépés időpontjában az Egyesült Királyság területén van, vám eljárás alá fog kerülni. A kiállított e-TKO, vagy üzemszüneti e-TKO igazolja a termékek EU származását és az EMCS-ben a szállítmány normál eljárásban átvehető.

Az Egyesült Királyság az EU-ból történő kilépés időpontjától csatlakozik az egységes árutovábbítási eljárásról szóló egyezményhez, amely megkönnyíti a tranzit szállítmányok kezelését az EMCS és az új számítógépesített árutovábbítási rendszer (NCTS) párhuzamos használatával.

3.3. Szabadforgalomba bocsátott (adózott) jövedéki termékek szállítása

Egyszerűsített Kísérőokmány (a továbbiakban: EKO) alkalmazása megszűnik az Egyesült Királyság és Magyarország között.

3.3.1. Adózott árumozgás Magyarországról az Egyesült Királyságba

Amennyiben adózott szállítmány Magyarországról indult az Egyesült Királyságba EKO fedezete mellett, de a kilépés időpontjában a szállítóeszköz még az EU területén belül tartózkodik, akkor

- a szállítmányt vissza kell szállítani a feladási helyre ugyanannak az EKO-nak a fedezete mellett, amivel elindult.

vagy

- kiviteli eljárást kell kezdeményezni a szállítás kapcsán. A jövedéki adót a kiléptető tagállamban nem kell megfizetni, amennyiben export árunyilatkozat kerül benyújtásra. A Magyarországon megfizetett jövedéki adó a kiléptető EU tagállam igazolása alapján igényelhető vissza.

Ha a kilépés időpontjában már az Egyesült Királyságban van a szállítmány, akkor a szállítmány megérkezésének és az adó megfizetésének szabályszerű igazolása, ennél fogva az adó-visszaigénylés érvényesítése jogi akadályokba ütközhet.

A jövedéki adóról szóló 2016. LXVIII. törvény 12. § (d) pontjának rendelkezései szerint a szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék belföldről, kereskedelmi céllal másik tagállamba történő szállítása esetén az EKO szerinti szállító jogosult a megfizetett adó visszaigénylésére, ha bemutatja az EKO-nak a jövedéki termék címzett által történt átvételét igazoló példányát és a címzett tagállam hatóságának igazolását a jövedéki adó megfizetéséről vagy annak biztosításáról.

Továbbá, a Bizottság a feladási tagállamban szabadforgalomba bocsátott jövedéki termékek Közösségen belüli szállításának egyszerűsített kísérőokmányáról szóló 3649/92/EGK rendelete (1992. december 17.) alapján az EKO a Közösségen belüli szállítás okmánya.

Tekintettel arra, hogy a kilépés időpontjában az EKO alkalmazása megszűnik az Egyesült Királyság vonatkozásában, valamint az egyesült királyságbeli címzett már nem tagállami gazdálkodó és az egyesült királyságbeli hatóság sem tagállami hatóság többé, következésképp az EKO 3. példányának általuk történő visszaigazolása nem fogadható el.

A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet 64. § (1) bekezdés a) pontja szerint export esetén az adó-visszaigénylési jogosultság az Európai Unió tagállamának vámhatósága által az áru EU vámterületéről történt kilépéséről kiállított igazolás birtokában érvényesíthető.

Az EU vámterületéről történt kilépésről szóló igazolás pedig szintén nem fog rendelkezésre állni, amennyiben a kilépés időpontjában már az Egyesült Királyságban van a szállítmány.

3.3.2. Adózott árumozgás az Egyesült Királyságból Magyarországra

Ha az Egyesült Királyságból indított adózott szállítmány az Egyesült Királyság területén van a kilépés időpontjában, akkor a jövedéki termékre az uniós vámjogszabályok vonatkoznak. A jövedéki termék EU vámterületére érkezése pillanatában átmeneti megőrzés alá kerül, melyből vámeljárással indításával kerülhet ki az áru.

- Külső árutovábbítási eljárás indítása kezdeményezhető, melynek keretében az áru vámbiztosíték fedezete mellett kerül elszállításra és a vámjogi szabadforgalomba bocsátásra a Címzettnek kerül sor.

vagy

- A vámeljárással helyszínen vámjogi szabadforgalomba bocsátják az árut és megfizetik a jövedéki adót is és új jövedéki szállítási eljárást kezdeményeznek akár adózottan, vagy ha a feltételei fennállnak adófelfüggesztéssel.

Amennyiben már az EU területén van a szállítmány, akkor a szállítmányt normál módon kell lezárni, a címzett átveszi, és megfizeti a jövedéki adót.

3.3.3. Adózott árumozgás az Egyesült Királyságon keresztül

Amennyiben az adózott szállítmány az Egyesült Királyságon keresztül halad át (pld. Írországból Magyarországra), és a kilépés időpontjában az EU területén található, akkor a szállítmány kezelése nem változik.

Amennyiben az adózott szállítmány az Egyesült Királyságon keresztül halad át (pld. Írországból Magyarországra, vagy Magyarországról Írországra), és a kilépés időpontjában az Egyesült Királyság területén van, vámeljárással alá kell vonni. A kiállított EKO igazolja a termékek EU származását.

Az Egyesült Királyság az EU-ból történő kilépés időpontjától csatlakozik az egységes árutovábbítási eljárásról szóló egyezményhez, amely megkönnyíti a tranzit szállítmányok kezelését.

3.3.4. Csomagküldő kereskedelem

Fentiekben részletezett elvek értelemszerűen alkalmazandók az Egyesült Királyságba vagy onnan indított jövedéki termékek csomagküldő kereskedelmére folyamatban lévő szállítmányok esetén.

A kilépés időpontjától kezdve a jövedéki termékeknek az Egyesült Királyságból vagy az Egyesült Királyságba történő csomagküldő kereskedelme megszűnik.

A fent leírtakat összegezve javasoljuk a gazdálkodók részére, hogy az Egyesült Királyságba vagy onnan irányuló kereskedelmi ügyleteket úgy időzítsék, hogy azok a kilépés időpontjáig biztosan lezáródjanak, mivel ezzel sok kellemetlenségtől és többlet adminisztrációtól kímélhetik magukat.